

Nr 2

Memorial med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksgäldskontoret, jämlikt § 51 av det för nämnda verk gällande reglementet, till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1962 års riksdag avgavs, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 16 januari 1963

På bankoutskottets vägnar:

NILS STÄHLE

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Stähle, Schmidt, Gustaf Henry Hansson, Ake Larsson, Gorthon, Augustsson och Mattsson;

från a n d r a kammaren: herrar Sköldin, Persson i Appuna, Berglund, fru Renström-Ingenäs, herrar Hansson i Önnarp, Carlsson i Stockholm och Nordgren.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt § 51 av det för verket gällande reglementet avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1962 års riksdag avgavs.

Vid mitten av december 1962 utkom *riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1961/62*, innehållande text- och tabellmaterial till belysande av riksgäldskontorets verksamhet jämte vissa uppgifter även för tiden efter budgetårets utgång. Beträffande nämnda period torde fullmäktige få hänvisa till årsboken; i det följande lämnas sålunda allenast en kompletterande översikt över *riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1962*.

Statsverkets utgiftsoverskott för driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten uppgick under andra halvåret 1962 till 1 077 mkr. För täckande härav återlämnade riksgäldskontoret till statsverket 1 075 mkr av statsverkets i riksgäldskontoret inestående kassabehållningar. Riksgäldskontorets nettoutgifter för kapitalbudgeten utgjorde 710 mkr, under det att återbetalningarna å rörliga krediter översteg utbetalningarna med 59 mkr. Det totala statliga utgiftsoverskottet under andra halvåret 1962 uppgick till 1 731 mkr.

Dessa utgifter finansierades helt genom upplåning. Statsskulden steg under andra halvåret 1962 med 1 751 mkr till 21 325 mkr den 31 december 1962.

Under andra halvåret 1962 emitterade riksgäldskontoret tre korta obligationslån på sammanlagt 900 mkr. Å lånen hade vid årsskiftet influtit 669 mkr, varav 450 mkr från affärsbankerna och 200 mkr från riksbanken. Upplåningen i övrigt skedde huvudsakligen mot skattkamarväxlar med netto 960 mkr och i form av dagslån från affärsbankerna med netto 97 mkr och från postgirokontoret med netto 55 mkr. Under halvåret inlöstes 50 mkr korta statsskuldförbindelser.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1962 framgår av det såsom bilaga 1 till denna berättelse fogade sammandraget av balansräkningen, utvisande de förändringar i riksgäldskontorets tillgångar och skulder, som ägt rum under andra halvåret 1962. I bilaga 2 lämnas en sammanställning av statens lånebehov och detta lånebehovs täckning under kalenderåren 1960—1962 med beloppen fördelade på halvår.

I det följande redogöres närmare för rörelsen under andra halvåret 1962.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under tiden

1 juli—31 december 1962

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under andra halvåret 1962 (netto i mkr) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker, varjämte för jämförelse intagits siffror för andra halvåret 1961.

† *Bihang till riksdagens protokoll 1963. 8 saml. Nr 2*

	1/7—31/12 1962		1/7—31/12 1961	
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Kassaförstärkning åt statsverket.....	—	—	1 120	—
Till statsverket återlämnad kassabehållning	1 075	—	—	—
Kapitalbudgeten	1 749	—	1 856	—
Rörliga krediter	—	59	44	—
Övriga konton.....	—	36	—	26
Upplåning.....	—	1 751	—	2 001
Kassaökning	22	—	7	—
Summa	1 846	1 846	2 027	2 027

Kassabehållning från och kassaförstärkning åt statsverket

Riksgäldskontorets fordran hos statsverket på grund av utbetalda kassaförstärkningar, som vid ingången av år 1962 utgjorde 1 645 mkr, har förbytts i en skuld till statsverket på grund av överlämnade kassabehållningar på 725 mkr per den 31 december 1962. Genom rikskontrollstyrelsen har statsverket under år 1962 till riksgäldskontoret överlämnat 1 870 mkr, varjämte 500 mkr tillgodoförts statsverket i samband med att riksbanken genom ianspråktagande av på kursdifferenskontot inestående ackumulerad riksbanksvinst avskrivit 500 mkr å riksbankens fordran på svenska staten, varvid skattkammarväxlar på detta belopp utan likvid överlämnats till riksgäldskontoret (BoU:s utl. nr 13/1962). Riksgäldskontorets skuld för av statsverket överlämnad kassabehållning uppgick den 30 juni 1962 till 1 800 mkr och minskade under andra halvåret 1962 med 1 075 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster å investeringsbemyndigandena för de olika kapitalfonderna under andra halvåret 1962 fördelar sig på följande sätt:

	Mkr	
Nettoutgifter:		
Televerkets fond	20	
Statens järnvägars fond	58	
Statens vattenfallsverks fond.....	126	
Domänverkets fond	2	
Luftfartsfonden	8	
Försvarets fonder	12	
Statens utlåningsfonder	375	
Fonden för statens aktier	186	
Fonden för förlag till statsverket	3	789
Nettoinkomster:		
Fonden för låneunderstöd	5	
Fonden för kreditgivning till utlandet.....	33	
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.....	1	40
	Netto	1 749

¹ Bokföringsmässigt belopp.

I nettoutgifterna till statens utlåningsfonder ingår nyinvesteringar i lånefonden för bostadsbyggande med 380 mkr. Under fonden för låneunderstöd redovisas bl. a. utgifter för räntefria lån till bostadsbyggande med 16 mkr samt inkomster på 23 mkr på grund av återbetalning å ett till LKAB tidigare lämnat lån å 100 mkr. I det under fonden för statens aktier redovisade beloppet ingår bl. a. 130 mkr för teckning av aktier i ASSI och 50 mkr för teckning av aktier i AB Svensk Exportkredit.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran för utbetalningar till vissa myndigheter å för dem jämlikt riksdagens beslut i riksgäldskontoret öppnade rörliga krediter, som den 30 juni 1962 utgjorde 736,70 mkr, minskade under andra halvåret 1962 med 58,70 mkr till 678,00 mkr per den 31 december 1962 på sätt framgår av följande sammanställning:

Myndighet m. fl.	Medgivna högsta kredit mkr	Räntefot fr. o. m. % 1962	Utestående belopp den 30/6 1962 mkr	^{1/7} — ^{31/12} 1962 Utbetalda belopp mkr	Återbetalda belopp mkr	Utestående belopp den 31/12 1962 mkr
Telestyrelsen	55,0	4 ^{1/2}	—	—	—	—
Järnvägsstyrelsen	150,0	,	10,00	170,00	175,00	5,00
Vattenfallsstyrelsen	100,0	,	80,00	40,00	45,00	75,00
Domänstyrelsen	80,0	,	53,00	18,00	71,00	—
Luftfartsstyrelsen	3,0	,	—	—	—	—
Försvarets fabriksstyrelse ..	15,0	,	—	—	—	—
Marinverkstäderna i Stockholm	5,0	,	—	—	—	—
Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap	1 740,0	,	520,00	5,00	—	525,00
Svenska Reproduktions AB	0,7	4 5 ^{1/4}	0,70	—	0,70	—
Karlskronavarvet AB	8,0	5 ^{1/4}	—	—	—	—
Svenska Tobaks AB	10,0	,	—	—	—	—
AB Vin- och spritcentralen	10,0	,	—	—	—	—
Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening	1 190,0	,	67,00	45,00	43,00	69,00
Norrbottnens järnverk AB ..	75,0	,	6,00	46,00	48,00	4,00
Kungl. Maj:t	1 5,0	—	—	—	—	—
Summa	1 446,7		736,70	324,00	382,70	678,00

^{1, 2} Kungl. Maj:t har medgivit, att krediten må disponeras intill resp. 540 och 140 mkr.

³ För oförutsedda kapitalmedelsutgifter av katastrofnatur (prop. nr 308/46). ⁴ Fr. o. m. 1/7, 1962.

Riksgäldskontorets upplåning under andra halvåret 1962

Av efterföljande sammanställning framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning under andra halvåret 1962.

	30/6 1962 Mkr	31/12 1962 Mkr	Förändring Mkr
Räntelöpande obligationslån	11 847	12 516	+ 669
Premieobligationslån	2 252	2 252	—
Statsskuldförbindelser	1 333	1 282	— 50
Sparobligationer (äldre emissioner).....	4	3	— 1
Sparobligationer av år 1960 (Spar 60).....	159	161	+ 2
Sparobligationer av år 1961 (Spar 61).....	69	72	+ 3
Av staten övertagna lån	13	12	— 1
Prisutjämningsavgifter vid export av träva- ror m. m.	34	30	— 4
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	646	626	— 20
Kortfristig upplåning hos banker	—	152	+ 152
Tillfälliga depositioner	—	42	+ 42
Skattlämnaväxlar	3 216	4 176	+ 960
Summa	19 574	21 325	+ 1 751
Därav:			
Fonderad statsskuld	15 062	15 064	+ 2
Tillfällig statsskuld	4 512	6 261	+ 1 749

De viktigaste förändringarna i statsskulden under andra halvåret 1962 framgår av följande redogörelser.

Räntelöpande obligationslån

	Kronor
Statens skuld för utgivna räntelöpande obligationer uppgick den 30 juni 1962 till	11 847 395 670
Under andra halvåret 1962 ökade denna skuld genom försälj- ning å följande obligationslån	
1962 års 4 1/2 % lån av 18/8 (4 år 9 mån.)	300 000 000
1962 » 4 3/8 % » » 6/9 (ca 3 år 9 mån.)	300 000 000
1963 » 4,3 % » » 12/1 (ca 2 » 4 »)	<u>68 730 000</u>
Skulden utgjorde den 31 december 1962	12 516 125 670

1962 års 4 1/2 % statslån av den 18/8

I syfte att binda viss del av bankernas likvida medel och samtidigt tillgode deras placeringsbehov beslöt fullmäktige den 2 augusti 1962 att till teckning utbjuda 200 000 000 kr av ett 4 1/2 % obligationslån, dagtecknat den 18 augusti 1962 och förfallande till betalning den 18 maj 1967 (löptiden sålunda 4 år och 9 månader). Obligationerna, som finns i valörerna 100 000, 50 000 och 10 000 kr, åtföljs av räntekuponger förfallande den 18 augusti 1963—1966 samt den 18 maj 1967. Den sista kupongen avser nio månaders ränta. Lånet var i första hand avsett för affärsbankerna och utbjöds till teckning under endast en dag, den 3 augusti 1962, med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Försälj-

ningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas under tiden 13—31 augusti 1962 och skulle få ske även medelst skattkammарväxlar, som köpts senast den 1 augusti 1962, varvid returdiskonto skulle beräknas efter samma diskontosats, som tillämpats vid ifrågavarande växels försäljning.

Lånet emitterades under medverkan av riksbanken, affärsbankerna m. fl. fondkommissionärer, vilka erhöLL en provision av 0,1 % å tecknat och tilldelat nominellt belopp, som förmedlades för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 300 580 000 kr, varför en kraftig reduktion av tecknade belopp vidtogs.

Möjligheten att erlægga likvid medelst förtidsinlösen av skattkammарväxlar begagnades icke, utan hela det tilldelade beloppet, 200 mkr, likviderades kontant.

Utöver detta belopp övertogs obligationer å nom. 100 000 000 kr av riksbanken, varför lånets totalbelopp blev 300 000 000 kr.

De tilldelade beloppens fördelning på olika grupper av tecknare framgår av nedanstående sammanställning:

	Mkr
Riksbanken	100,00
Postgirokontoret	8,00
Affärsbanker.....	190,42
Sparbanker	0,50
Övriga kreditinrättningar	1,00
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner.....	0,01
Enskilda personer (5 st.)	0,07
	<u>300,00</u>

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp kr	Provision kr	Influtet belopp kr	Kurs %	Effektiv räntefot %
300 000 000	1 540	299 998 460	99,999	4,500

1962 års 4 3/8 % statslån av den 6/9

Den 16 augusti 1962 beslöt fullmäktige i samma syfte som för föregående lån att till försäljning utbjuda 200 000 000 kr av ett 4 3/8 % obligationslån, daterat den 6 september 1962 och förfallande till inlösen den 18 maj 1966 (löptid sålunda ca 3 år och 9 månader). Obligationerna, som finns i valörerna 100 000, 50 000 och 10 000 kr, åtföljs av räntekuponger förfallande den 6 september 1963—1965 samt den 18 maj 1966. Den sista kupongen avser 252 dagars ränta. Teckningstiden begränsades till en dag, den 17 augusti 1962, med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obliga-

tioner skulle erläggas under tiden 23 augusti—12 september 1962. Likvid fick ske även medelst skattkammарväxlar, varvid returdiskontot skulle beräknas efter den diskontosats, som tillämpades då växeln såldes, dock högst 4 3/8 %. Vid tidigare tillfällen har vid likvid medelst skattkammарväxlar växelnehavaren i samtliga fall fått erlægga returdiskonto efter den diskontosats, som tillämpades då växeln i fråga såldes.

Provision skulle utgå med 0,1 % på likviderat nominellt belopp, som av vid lånets försäljning medverkande kreditinrättningar m. fl. — riksbanken och affärsbanker m. fl. fondkommissionärer — förmedlades för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 293 460 000 kr, varför en kraftig reduktion av tecknade belopp vidtogs.

Av det tilldelade beloppet, 200 mkr, likviderades 178 mkr kontant och 22 mkr genom förtidsinlösen av skattkammарväxlar per 15/9 1962 och 30/4 1963.

Utöver ovanstående tilldelade belopp övertogs obligationer å nominellt 100 000 000 kr av riksbanken, varför lånets totalbelopp blev 300 000 000 kr.

De tilldelade beloppens fördelning på olika grupper av tecknare framgår av nedanstående sammanställning:

	Mkr
Riksbanken	100,00
Postgirokontoret	7,60
Affärsbanker.....	190,94
Sparbanker	1,30
Försäkringsanstalter (liv-, sak- och pensionsförsäkring)	0,10
Enskilda personer (4 st.)	0,06
	300,00

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp kr	Provision kr	Influtet belopp kr	Kurs %	Effektiv räntefot %
300 000 000	1 450	299 998 550	100 000	4,375

1963 års 4,3 % statslån av den 12/1

I syfte att ersätta viss del av riksgäldskontorets stora säsongmässiga upplåning i riksbanken under december månad med lån i marknaden beslöt fullmäktige den 13 december 1962 att till teckning utbjuda 200 000 000 kr av ett 4,3 % obligationslån, dagtecknat den 12 januari 1963 och förfallande till betalning den 18 maj 1965 (löptiden sålunda ca 2 år 4 månader). Obligationerna, som utges i valörerna 100 000, 50 000 och 10 000 kr, åtföljs av räntekuponger förfallande den 12 januari 1964—1965 samt den 18 maj 1965. Den sista kupongen avser 126 dagars ränta. Lånet var i första hand avsett

för bankerna och utbjöds till teckning den 14—15 december 1962, med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas under tiden 18 december 1962—12 januari 1963 och skulle få ske även medelst skattkamarväxlar, varvid returdiskontot skulle beräknas i varje särskilt fall efter samma diskontosats, som av riksgäldskontoret tillämpats vid växelns försäljning, dock högst 4,3 %.

Lånet emitterades under medverkan av riksbanken, affärsbankerna m. fl. fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % å tecknat och tilldelat nominellt belopp, som förmedlades för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 266 660 000 kr, varför en kraftig reduktion vidtogs.

Av det tilldelade beloppet, 200 mkr, hade den 31 december 1962 likviderats 68,73 mkr varav 59,58 mkr kontant och 9,15 mkr genom förtidsinlösen av skattkamarväxlar per 15/5 1963.

Utöver ovanstående tilldelade belopp övertog riksbanken obligationer å nominellt 100 000 000 kr, vilka likviderades i januari 1963. Lånets totalbelopp blir sålunda 300 000 000 kr.

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser utgjorde den 30 juni 1962 1 332 745 200 kr.

Under andra halvåret inlöstes följande statsskuldförbindelser

Belopp kr.	Förfallodag	Räntefot %	Utfärdade
50 000	1/7 1962	3,0	1/7 1937
200 000	15/7 1962	3,0	15/7 1937
50 000 000	1/10 1962	5,0	28/4 1958

Skulden mot statsskuldförbindelser minskade således under andra halvåret 1962 med 50 250 000 kr till 1 282 495 200 kr per den 31 december 1962.

Sparobligationer (äldre emissioner)

Statens skuld på grund av utgivna sparobligationer av äldre emissioner uppgick den 30 juni 1962 till 4 085 056: 68 kr. Beloppet har under andra halvåret 1962 minskat genom att obligationer för 778 941: 40 kr inlösts. Å andra sidan har skulden under samma tid ökat genom kreditering av upplupen ränta (värdestegring) med 44 836: 19 kr och uppgick den 31 december 1962 till 3 350 951: 47 kr.

Sparobligationer av år 1960 (Spar 60)

Riksgäldskontorets skuld på grund av utgivna sparobligationer av år 1960 uppgick den 30 juni 1962 till 158 516 143: 50 kr. Beloppet har under andra halvåret 1962 minskats genom inlösen av obligationer med 1 263 864 kr. Å

andra sidan har skulden under samma tid ökat med 3 677 547:75 kr genom kreditering av upplupen ränta (värdestegring) till 160 929 827:25 kr den 31 december 1962.

Sparobligationer av år 1961 (Spar 61)

Riksgäldskontorets skuld på grund av utgivna sparobligationer av år 1961 uppgick den 30 juni 1962 till 68 923 400 kr. Beloppet har under andra halvåret 1962 minskat genom att obligationer för 212 900 kr har inlösts. Å andra sidan har skulden under samma tid ökat med 3 263 748:75 kr, motsvarande ett års upplupen ränta à 4,75 % å den 1 december 1962 utelöpande kapitalbelopp (68 710 500 kr), till 71 974 248:75 kr den 31 december 1962.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr
Den del av statsskulden, som redovisas under ovanstående lånegrupp, utgjorde den 30 juni 1962	645,79
Under andra halvåret 1962 ökade denna skuld genom följande inlåning:	
Militära tjänstepensionsfonden	0,07
Allmänna familjepensionsfonden.....	0,19
Exportkreditfonden	1,79
Serafimerlasarettets köpeskillingsmedel.....	<u>0,26</u> + 2,31
Å andra sidan minskade skulden enligt följande:	
Statens pensionsanstalt (netto)	- 22,45
Skulden utgjorde den 31 december 1962.....	625,65

Kortfristig upplåning hos banker

Riksgäldskontoret upptog under andra halvåret 1962 hos affärsbankerna och postbanken (postgirokontoret) lån med kort löptid (dagslån) på sätt framgår av följande sammanställning.

Månad 1962	Räntefot %	Upptagna lån	Återbetalda lån	Nettoförändring under månaden	Högsta saldo under månaden	Lägsta saldo under månaden	Utestående lån vid slutet av månaden
		mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr
Juni							—
Juli	0,5—3	2 851	2 830	+ 21	1 977	18	21
Augusti.....	1—4,5	913	758	+ 155	371	8	176
September ..	0,5—5	2 290	2 351	— 61	1 437	0	115
Oktober ...	4,75—5	817	769	+ 48	254	16	163
November ..	0,5—5	1 973	2 135	— 162	1 530	1	1
December....	3—5	1 205	1 054	+ 151	351	53	152
Summa		10 049	9 897	+ 152			

Tillfälliga depositioner

Riksgäldskontoret har under andra halvåret 1962 vid tre tillfällen upptagit kortfristiga lån å tillsammans 66 mkr på marknaden utanför banksystemet till räntor mellan 2 och 4 % och löptider varierande mellan 10 dagar och 9 månader. Den 31 december 1962 utestod 41,76 mkr.

Skattkammarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkammarväxlar utgjorde den 30 juni 1962 3 216,27 mkr och ökade under andra halvåret 1962 med 959,66 mkr till 4 175,93 mkr den 31 december 1962.

Fördelningen av utelöpande växlar per den 30 juni och 31 december 1962 på olika förfallotider ävensom tillämpade diskontosatser framgår av nedanstående sammanställning.

Utelöpande skattkammarväxlar den 30 juni 1962			den 31 december 1962		
Förfallotid	Diskonto %	Mkr	Förfallotid	Diskonto %	Mkr
riksbanken			riksbanken		
1/7 1962.....	4	1 575,00	31/1 1963.....	4	1 300,00
31/7 1962.....	4	1 000,00	31/1 1963.....	5	1 900,00
marknaden			marknaden		
Juli 1962.....	4—5,25	¹ 24,80	Januari 1963.....	3,5, 5,25	75,20
Augusti 1962.....	3,25—5,25	19,53	Februari 1963.....	5,25	0,21
September 1962.....	3,25—5,25	47,74	Mars 1963.....	4,5—5,25	389,48
Oktober 1962.....	5	2,85	April 1963.....	3,9—5,25	105,75
November 1962.....	3,75—5,25	27,48	Maj 1963.....	3,75—5,25	203,43
December 1962.....	4,25—5,25	23,15	Juni 1963.....	3,75, 4,1	22,80
Januari 1963.....	5,25	0,20	Juli 1963.....	4,1	1,00
Februari 1963.....	5,25	0,21	September 1963.....	4,0, 4,1	100,05
Mars 1963.....	4,5—5,25	389,48	Oktober 1963.....	4,1	1,0
April 1963.....	4,5—5,25	54,75	November 1963.....	4,1	77,01
Maj 1963.....	4,75—5,25	51,08			
		Summa 3 216,27			Summa 4 175,93

¹ Inkl. 0,24 mkr per 30/6 1962.

Följande sammanställning utvisar skattkammarväxelrörelsen för varje månad under andra halvåret 1962.

Skattkammarväxelrörelsen under andra halvåret 1962 (i mkr)

Månad	Marknaden		Netto	Riksbanken	Total nettoförändring	Utelöpande belopp	Därav			
	Emittrade	Inlösta					Marknaden	Postbanken	Övriga	Riksbanken
1962										
Juni 30..						3 216,27	600,34	—	40,93	2 575
Juli.....	115,01	19,39	+ 95,62	— 50	+ 45,62	3 261,89	697,34	—	39,55	2 525
Augusti..	100,00	34,41	+ 65,59	— 350	— 284,41	2 977,48	778,34	—	24,14	2 175
September	75,00	89,22	— 14,22	— 875	— 889,22	2 088,26	769,34	—	18,92	1 300
Oktober..	50,85	0,30	+ 50,55	+1 125	+1 175,55	3 263,81	819,34	—	19,47	2 425
November	22,50	28,07	— 5,57	— 675	— 680,57	2 583,24	820,71	—	12,53	1 750
December	177,01	34,32	+142,69	+1 450	+1 592,69	4 175,93	966,56	—	9,37	3 200
Summa	540,87	205,71	+ 334,66	+ 625	+ 959,66					

Riksgäldskontoret har under större delen av andra halvåret 1962 erbjudit marknaden skattkamarväxlar, varvid löptiden varierat mellan 2 och 12 månader.

De olika försäljningsperioderna med därunder erbjudna förfallotider och diskontosatser framgår av bilaga 3. I korthet har utvecklingen varit följande.

Efter ett tillfälligt uppehåll i utbudet av skattkamarväxlar under tiden 27/5—3/7 1962 återupptog riksgäldskontoret försäljningen fr. o. m. den 4 juli 1962, varvid erbjöds växlar med endast 2 1/2 och 3 månaders löptid till 2 1/4 % diskonto. Fr. o. m. mitten av juli ökades antalet förfallotider avsevärt till att omfatta växlar med 2—10 1/2 månaders löptid, vilka erbjöds till diskontosatser varierande mellan 2 1/4 och 3 3/4 %. Växlar med förfallotider i mars 1963 erbjöds dock icke. Under september utbjöds endast växlar förfallande november 1962—januari 1963. Diskontosatsen för dessa växlar var 3 och 3 1/2 %, vilket innebar en höjning med 3/4—1/2 % i förhållande till diskontosatsen för lika långa växlar under närmast föregående försäljningsperiod. Under ett begränsat antal dagar i början av oktober (1—12/10) erbjöds endast växlar med 7—12 månaders löptid. För 7—8 månaders växlar betalades 4 % diskonto och för växlar med längre löptid 4,1 % diskonto. Under tiden 13—25/10 1962 utbjöds inga skattkamarväxlar. Försäljningen återupptogs emellertid i slutet av oktober och under tiden 26/10—26/12 utbjöds växlar med 5—12 månaders löptid till diskontosatser från 3,8 % till 4,1 %. Fr. o. m. den 27/12 1962 utbjöds växlar med 2 1/2—12 månaders löptid till i jämförelse med den omedelbart föregående försäljningsperioden något sänkta diskontosatser utom för de längsta växlarna, för vilka diskontot 4,1 % bibehölls.

Skattkamarväxelrörelsen under andra halvåret 1962 belyses närmare av ovanstående tabellsammanställning, varav bl. a. framgår att affärsbankerna ökat sitt skattkamarväxelinnehav med 366 mkr under andra halvåret 1962. De i marknaden utanför banksystemet placerade växlarna har under halvåret minskats med 32 mkr och uppgick till endast 9 mkr den 31 december 1962. Riksbankens växelinnehav visar ungefär samma utveckling som föregående år, d. v. s. en kraftig säsongmässig uppgång under oktober och december. Vid slutet av december 1962 uppgick riksbankens skattkamarväxelinnehav till 3 200 mkr mot 4 105 mkr den 31 december 1961. Diskontot å de till riksbanken försålda skattkamarväxlarna har varit 4 och 5 %.

Svenska statens ansvarsförbindelser

Med stöd av 1960 års riksdags beslut (prop. nr 105, rskr 211) anmälde Sverige den 21 juni 1960 sin anslutning till Internationella utvecklingsfonden (IDA). Den svenska andelen av fondens grundkapital uppgår till 10,09 milj. dollar motsvarande ca 52,2 mkr, som enligt fondens stadga skall inbetalas under en tid av fem år med 12 006 000 kr det första året (1960) och 10 048 000 kr under ett vart av de följande fyra åren (1961—1964). Det ordinarie svenska bidraget till IDA uppgår således för budgetåret 1962/63 lik-

som för de två närmast följande till 10 048 000 kr. I prop. nr 100/1962 föreslogs att IDA under budgetåret 1962/63, utöver det förfallande ordinarie bidraget, skulle tillföras en extra svensk kapitalinsats på 30 144 000 kr. Riksdagen har med anledning härav (rskr nr 315/1962) på kapitalbudgeten för budgetåret 1962/63 under fonden för låneunderstöd anvisat ett investeringsanslag på 40 200 000 kr till Bidrag till Internationella utvecklingsfonden. På anmodan av Sveriges riksbank, som av riksdagen utsetts att tjänstgöra som förbindelseorgan mellan svenska staten och IDA, utfärdade riksgäldskontoret såsom ett särskilt bidrag till utvecklingsfonden den 5 juli 1962 en skuldförbindelse på 30 144 165 kr samt den 31 oktober 1962 i anslutning till det ordinarie bidraget till fonden för budgetåret 1962/63 en skuldförbindelse på 9 395 584 kr. Förbindelserna, som är räntefria och betalbara vid anfordran, överlämnades till riksbanken för deposition för IDA:s räkning. Tidigare har riksgäldskontoret utfärdat två liknande skuldförbindelser till IDA vardera på 9 395 584 kr.

Den 20 december 1962 utfärdade riksgäldskontoret förbindelser till Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa och Svenska Bostadskreditkassan att såsom grundfond tillhandahålla 1 000 mkr 3 1/2 % resp. 250 mkr 4 1/2 % statsobligationer. Tidigare förbindelser å resp. 725 och 160 mkr återställdes därvid till riksgäldskontoret.

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid:

	31/12 1961		30/6 1962		31/12 1962	
	Mkr	I %	Mkr	I %	Mkr	I %
Lån med en återstående löptid av						
högst 1 år	6 265	28	4 569	23	5 845	27
över 1 men högst 5 år	3 387	15	2 093	11	3 027	14
› 5 › › 10 ›	3 094	14	3 784	19	3 322	16
› 10 › › 20 ›	4 189	19	3 764	19	4 122	19
› 20 år	4 501	20	4 501	23	4 143	19
Amorteringslån	188	1	103	1	102	0
Lån utan bestämd återbetalningstid	788	4	760	4	764	4
Summa	22 412	100	19 574	100	21 325	100

Stockholm den 10 januari 1963

GÖSTA RENLUND

AXEL STRAND

ERIK HAGBERG

WALD. SVENSSON

BIRGER ANDERSSON

TORSTEN FREDRIKSSON

IVAR JOHANSSON

GEORG RINGSTRÖM

Riksgäldsdirektör

/ Torsten Bjerlöw

Sammandrag

av

Riksgäldskontorets balansräkning (i mkr)

	Tillgångar			
	1962 30/6	1962 31/12	Förändr.	
<i>Riksgäldsfonden</i>				
Uppköpta obligationer m. m.	1	8	+	7
Förskott och utlånta medel.....	16	16	—	—
Rörliga krediter åt vissa myndigheter.....	737	678	—	59
Vissa garantimedel.....	6	6	—	—
Oreglerade anslagsmedel	39	—	—	39
Fordran hos riksgäldskontorets kommissio- närer	16	6	—	10
Checkräkning hos riksbanken.....	2	23	+	21
Postgirokonto nr 1015.....	1	0	—	1
	817	737	—	80
<i>Kapitalinvesteringar</i>	23 131	23 880	+	749
Summa	23 948	24 618	+	670

Skulder

<i>Riksgäldsfonden</i>				
<i>Statsskulden</i>				
Fonderad statsskuld	15 062	15 064	+	2
Tillfällig statsskuld	4 512	6 261	+	1 749
	19 574	21 325	+	1 751
Kassabehållning från statsverket	1 800	725	—	1 075
Förfallna obligationer	33	13	—	20
Förfallna kuponger m. m.	18	33	+	15
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekun- därlånefond för rederinäringen	2	2	—	—
Skattemedel.....	1	1	—	—
	1 854	774	—	1 080
<i>Tillgångar över skulder¹</i>				
Statens eget kapital.....	2 520	2 520	—	—
Summa	23 948	24 618	+	670

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-
medel.

Bilaga 2

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1960—1962 kassamässiga belopp i mkr

	1960			1961			1962		
	1: a halv- året	2: a halv- året	Summa	1: a halv- året	2: a halv- året	Summa	1: a halv- året	2: a halv- året	Summa
<i>Statens utgiftsoverskott</i>									
Statsverket ¹	- 1 910	1 437	- 473	- 3 133	1 121	- 2 012	- 2 950	1 077	- 1 873
Riksgäldskontoret									
Kapitalbudgeten	852	664	1 516	737	849	1 587	602	710	1 312
Rörliga krediter	31	12	43	27	44	71	24	- 59	34
Diverse	4	- 11	- 7	9	- 19	- 11	6	3	- 3
=	- 1 023	2 102	1 079	- 2 360	1 995	- 365	- 2 330	1 731	- 599
Checkräkningsförändringar ²	- 389	8	- 381	2	6	7	- 4508	20	- 488
Lånebehov (= statsskuld- förändring)	- 1 112	2 110	998	- 2 359	2 001	- 358	- 2 838	1 751	- 1 087
<i>Statsupplåningens fördelning på lånetyper (nom. belopp)</i>									
<i>Statsobligationer</i>									
Långfristiga	1 072	0	1 072	98	-	98	47	-	47
Kortfristiga	- 286	- 54	- 340	- 382	- 350	- 732	- 479	669	190
<i>Statsskuldförbindelser m. m.</i>									
Långfristiga	- 121	54	- 67	46	4	42	175	2	172
Kortfristiga	3	1	4	3	1	4	2	- 32	35
Skattkammarväxlar, dagslån ..	- 1 779	2 108	329	- 2 032	2 346	314	- 2 229	1 112	- 1 117
Summa (= statsskuldförändring)	- 1 112	2 110	998	- 2 359	2 001	- 358	- 2 838	1 751	- 1 087
<i>Statsupplåningens placering⁵</i>									
<i>Marknaden</i>									
Affärsbanker	- 112	- 535	- 647	- 527	522	5	84
Postbanken	- 990	372	- 618	- 395	464	69	758
Övriga	652	521	1 173	75	- 110	185	541
=	- 450	358	- 92	- 997	876	121	- 1 215
Riksbanken	- 662	1 752	1 090	- 1 361	1 124	237	- 1 623
Summa (= statsskuldförändring)	- 1 112	2 110	998	- 2 359	2 001	- 358	- 2 838	1 751	- 1 087

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning.² Förändring i behållningen å statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar i riksbanken.³ Härav disponerade steriliseringsmedel 90 mkr.⁴ Härav 500 mkr ackumulerad riksbanksvinst, som disponerats för nedskrivning av statsskulden.⁵ Förändringar i resp. sektors innehav av statspapper.*Anm.* Långfristig upplåning: ursprunglig löptid över 6 1/2 år.
Kortfristig " : " " " högst 6 1/2 år.

Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkamarväxlar i mark-

Försäljningsperiod	Förfallodag													
	1962								1963					
	sept.		okt.		nov.		dec.		jan.		febr.		mars	
	15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15	28	15	31
1962														
1— 3.7 Inget utbud av skattkamarväxlar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4—16.7	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{4}$	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17.7— 5.8	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{3}{4}$	$2\frac{3}{4}$	3	3	3	3	—	—
6—31.8	—	—	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{3}$	$2\frac{3}{4}$	$2\frac{3}{4}$	3	3	3	3	—	—
1—30.9	—	—	—	—	3	3	3	3	$3\frac{1}{3}$	$3\frac{1}{3}$	—	—	—	—
1—12.10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13—25.10 Inget utbud av skattkamarväxlar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26.10—5.12.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6—26.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27—31.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	2,8

Anm. Enligt försäljningsvillkoren äger växelnehavaren efter framställning få skattkamarväxel inlöst före förfallodagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfallodagen erhåller växelnehavaren

Bilaga 3

naden under andra halvåret 1962, i %

april		maj		juni		juli		aug.		sept.		okt.		nov.		dec.	
15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15	30	15	31	15	30	15	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{2/4}	3 ^{2/4}	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{2/4}	3 ^{2/4}	3 ^{2/4}	3 ^{2/4}	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	4	4	4	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	3,9	4	4	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	—	—	—	—
—	3,8	3,9	3,9	4	4	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	—	—
2,8	3,2	3,6	3,6	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	4	4	4	4	4,1	4,1	4,1	4,1

varen upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfallodagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växelns försäljning.